

गी.

सेन्यस्य संज्ञार्थं तान् नदीनिते ॥ ७ ॥ मयान्भीष्मश्चकारणं
चकृपश्च समर्तिजय ॥ अथ तामाविकर्णं च सोमदत्ति
जायैव च ॥ ८ ॥ अन्ये च वहवाः पूराः मदधेत्यक्तजीविताः
न गताः सर्वे युद्ध विरागरदाः ॥ ९ ॥ अपर्या
पन्तः सन्तः भीष्माभिरक्षितं ॥ पर्याप्तं विदग्धं ते
पन्तः लभीनाभिरक्षितं ॥ १० ॥ अयनेषु च सर्वे युद्धाभा
गमवास्थिता ॥ भीष्ममेवाभिरक्षन्तु भवन्तः सदैव हि
सन्तः सन्तः सन्तः सन्तः सन्तः ॥ सिंहनादं

विनयोच्चैः शंखं दध्वा प्रतापवान् १२ ततः शंखश्च भर्तृ
 चपराणानकगोमुखाः सहसेवाभिहन्यंत सशस्त्रस्तु
 त्तु ॥ १३ ॥ ततः स्युतैर्हयैर्पुत्रैर्महतिस्पर्दने स्थितौ ॥
 माधवः पांडवाश्चैव दिव्यैर्बाणैः प्रदध्मतुः ॥ १४ ॥ पंचज
 न्यहृषीकेशादेव दत्तं धनुर्जयः ॥ पौंड्रं दध्वा महाशरं भीम
 कर्माविकीर्तितः ॥ १५ ॥ अर्जुनविजयं राजा कृती कृती सु
 विरः ॥ १६ ॥ ततः सहदेवश्च सद्यो यमोऽपि सुखको ॥ १७ ॥
 स च यमो यमः शिरसं दध्वा चतुर्हारायः ॥ धृष्टकेतुश्चैव

गी.

राटश्च सात्यकिश्चा पराजितः ॥ १८ ॥ इदोदौ पदेयाश्च
सर्वशः पृथिवीयते ॥ नमो भद्रश्च महाबाहुः शंखान्
धूमो पृथक् पृथक् ॥ १९ ॥ सद्यो षोडशार्त्त राष्ट्राणां हृदया
निदिशयन् ॥ नमश्च पृथिवी नैव हनुते च नुनोदय
न् ॥ २० ॥ अथ व्यवस्थितः दृष्ट्वा शर्त्त राष्ट्रान्कपि धनः ॥ पृष्ट
त्वेनान्तरं यत्तु रुद्यमानः ॥ २१ ॥ दृष्टी केशांतदा वा
यमिदमाहमस्मीति ॥ तेन योरुभयोर्मध्ये रथं स्थाप्य
यमेच्युत ॥ २२ ॥ यावदेतानि रीक्ष्येत्तयोद्धकामानवस्थि

केर्मयासहयोद्धवमस्मिन्नणसमुद्यमे ॥ २३ ॥ योत्स्य
 मानानवेद्येहंयएतेत्रसमागताः ॥ धार्तराष्ट्रस्यदुर्बुद्धे
 र्युद्धेप्रियचिकीर्षवः ॥ २४ ॥ संजयउवाच ॥ एवमुक्त्वाह
 र्षकिशोमुडाकिशनभारत ॥ सेनयोक्तमयोर्मध्येराज्य
 धित्वारथोत्तमं ॥ २५ ॥ भीष्मद्रोणप्रमुखतः सर्वेषां वरा
 ह्रीक्षिताः ॥ उवाचपार्थयश्येतात्समवेतान्बुधनिति
 ॥ २६ ॥ तत्रापश्यन्स्थितान्यार्थपितृन्पथपितामहान् ॥
 आचार्यान्मातुलान्भ्रातृन्पुत्रान्यौत्रातुलींस्तथा ॥ २७ ॥

गी-

सुश्रुतान्तरुहदश्चैवसेनयोरुभयोरपि । तान्कमीक्ष्य स
कौंतेय सर्वान्वधुनवस्थितान् ॥ २४ ॥ कथयाय रयाविष्टो
विषीदन्निदमब्रवीत् । अर्जुन उवाच । दृष्ट्वेमं स्वजनं क
ह्यमुत्तुङ्गसमुपस्थितं ॥ २५ ॥ सीदन्ति मम गात्राणि
मुविचपरिमुष्मति । वीर्यमुच्चशरीरो मे रोमहर्षश्च
जायते ॥ २६ ॥ गण्डर्वस्त्रं स ते हस्तास्त्रं चैव परिदह्यते । न
पशन्ते । मयि वक्ष्यात्वं भ्रमतीव च मे मनः ॥ २७ ॥ निमि
त्रानि च यद्व्यासि विपरीता विकीर्णव ॥ न च श्रेयो व

पश्यामि हत्वा स्वजनमाहवे ॥ ३२ ॥ न कांदो विजयं क
 स्तन च राज्ञं सुरवा निच ॥ किन्नोरज्येन गोविंद किं भो
 गेर्जीवितेन वा ॥ ३३ ॥ ये ह्यमर्थे कांदितं नो राज्ञं भो
 गा सुरवा निच ॥ तद्मेव स्थिता युद्धे प्राणांस्त्यक्त्वा ध
 नानि च ॥ ३४ ॥ आचार्याः पितरः पुत्रास्तथैव च पिताम
 हः ॥ मातुलाः श्वशुराः पौत्राः स्यात्ताः सर्वं धिक्स्तथा
 ॥ ३५ ॥ एतान्न हंतुमिहामि ब्रूतोऽयि मधुस्तदनं ॥ इति चे
 त्त्वोक्तं राज्ञस्य हेतोः किं नु महीकृते ॥ ३६ ॥ निहत्य धा

गी.

तर्गद्वान्नः काशीतिः स्यात्जनार्दनः ॥ यायमेवाश्रयेद
स्मान्कृतैतानाततायिनः ॥ २० ॥ तस्मान्नाहं वयं ह
तुं धर्तुं राष्ट्रात्सर्वांधवान् ॥ तज्जनं हि कथं हत्वा सुखि
नः स्यात्समाधवः ॥ २१ ॥ यद्यप्येतेन पश्यंति लोभोपहत
चेतसः ॥ कुलक्षयकृतं दोषं मिच्छन्ति हृष्यातकं ॥ २२ ॥
कथं न ज्ञेयमस्माभिः ॥ पापकर्मनिवर्त्तितं ॥ २३ ॥
यकृतं दोषं प्रपश्यद्भिः ॥ २४ ॥ कुलक्षयप्रणश्यं
ति कुलं ॥ २५ ॥ न ज्ञानं ॥ २६ ॥ कुलक्षयप्रणश्यं

मोहिभवत्युत ॥ ४१ ॥ अधर्माभिभवत्सुप्रदुष्यंति
 कुलस्त्रियः ॥ स्त्रीषु दुष्टा सुबाह्ये जायते वल्गुसंकरः ॥
 ४२ ॥ संकरो न व कामैव कुलघ्नानां कुलस्य च ॥ पतति पि
 तरो ह्येषां तु मृषिं डोदकक्रियः ॥ ४३ ॥ दोषैरेतैः कुलघ्ना
 नां वा ए संकरकारकैः ॥ उत्साद्यंते जातिधर्माः ॥ उत्तमधर्मा
 च्छाश्वताः ॥ ४४ ॥ उत्सन्नकुलधर्माणां मनुष्याणां जना
 र्दनः ॥ न व के नियतं वारो भवतीत्यनुशुक्रमः ॥ ४५ ॥ अहो
 बतमहत्पापं कर्तुं व्यवसिता वयं ॥ यदा न्यस्रवत्ते भिन

श्री-

हंतं स्य न जमुद्यतः ॥ ४५ ॥ यदि मास प्रतीकार मशस्त्रं श
स्त्रपाणयः ॥ धार्तराष्ट्रस्य लेहस्युक्तान्मे देमतरं भवेत् ॥ ४६ ॥
संज्ञमवाच ॥ एवमुक्तार्जुनः संख्ये रथोपस्थमुपाविश
त् ॥ ४७ ॥ अत्र शरं बाणं शोकं संविद्धमानसः ॥ ४८ ॥ इति श्री
महाभारत कुरुक्षेत्र प्रसंगे विद्यायोग शास्त्रे श्रीकृष्ण
जुक्ता ५६ अर्जुनविषादो नाम प्रथमोऽध्यायः ॥ १ ॥
संज्ञमवाच ॥ तंतथाह पयाविष्टमश्वस्र एण्डालेक्षणं ॥
विदीदता दिवाका मुवाच मधुसूदन ॥ १ ॥ श्रीभगवानुवाच ॥

कुतस्ताकश्मलमिदं विषममुपस्थितम् ॥ १ ॥
 जार्पिजुष्टमखर्गमकीर्तिकरमर्जुन ॥ २ ॥
 कैव्यं मास्मगमः पार्पिनेतवपुषपघते ॥
 क्षुडं हृदपदौर्वल्यं त्यक्तोतिष्ठपरंतप ॥ ३ ॥
 अर्जुन उवाच ॥ कथं भीष्ममहं संख्येदोऽहं
 च मधुसूदन ॥ ४ ॥ इषुभिः प्रतिघोस्पापूजार्ता
 वरिसूदन ॥ ५ ॥ गुरुनहत्वा महानुभावान्

ओ.पो.भो.कुं.मै.सु.म.पी.ह.लो.के.॥ ह.त्वा.र्ष.का.मो.स्तु.
 गु.रु.नि.है.व.भुं.जी.म.भो.गा.कुरु.धिर.डा.दि.ग्धा.च.
 ५॥ न.वै.त.दि.मः.क.न.र.जो.ग.सी.पो.न.बा.ऊ.पे.
 म.प.दि.वा.नो.ऊ.पे.पुः॥ या.ने.व.ह.त्वा.म.ति.उ.ती.
 वि.वा.म.से.व.स्मि.ताः.प्र.मु.दे.धा.रु.रा.पु.ताः॥६॥
 क.र्.प.सु.दो.लो.प.ह.न.स्व.भा.वः.ए.व.मि.तां.ध.र्म.सं.
 म.ह.चे.ताः॥ प.छे.प.स्वा.दि.मि.तां.ह.ि.त.मे.दि.

ष्यसेहं शाधि मां त्वां प्रपन्नं ॥ ६ ॥ तहि प्रपन्नामि
 ममापनुधापछेक मुद्धे वसिंदि प्राणं ॥ ७ ॥
 वाष्प भूमावसपन्न मद्धं रुजं सुरगुण वपिचा
 धिपत्तं ॥ ८ ॥ संजगत्तुवाच ॥ उवमुक्ता ह
 षी केशं गुज केशः परंतप ॥ न बोत्त इति गो
 विंदमुक्ता ह धी न भवतु ॥ ९ ॥ तमुवाच ह वैषी
 केशं पदं विवर्धत ॥ सेनपोरुभपोर्मध्ये

विषीदंतमिदं वचः १० श्रीभगवानुवाच उप
 शोमान वशोमसं प्रज्ञावादां भ्रूभाषसे ।
 गतास्तु गतास्तु भ्रूनामुशोचंति पंडिताः
 ११ न त्वेवाहं जातुना सं जत्वं न मे जनार्धिपाः
 जवेन भविष्यामः सर्वे वप्रसतः परं १२ दे
 हि नोस्मिन् रूपा देहे कौशारेणैव नंजरा
 तपा देहांतरयाति धीरसा जगदुत्पति १३ मागा
 सार्यं सकोने परीति जगदुत्पति १३ मागा

गंगा पापि ज्ञानित्या स्तांस्तितिक्षस्वभारत २४
 पंदिनमप्यपंतेते पुरुषं पुरुषं भ सप्रदुःख
 तुरखंधीरं सोमत्वापकल्पते २५ नासतो विद्य
 ते भावो नाभावो विद्यते सतः (उभयोरपि दृष्टो
 तत्त्व न प्रोक्तवदक्षिभिः २६ अविनाशितुत
 दिद्धि पेन सर्वमिदं तत्तं विनाशमप्यस्यास्य
 न कश्चित्कर्तुमर्हति २७ अंतवंत इमे देव
 नित्यसौत्वा शरीरिणः अपमृशितो ग्रमे पश्य

तस्माद्युध्यस्वभारत २८ पएनंवेत्तिहंतं
 पश्चैनंयन्यतेहंतं 'उभौतौनविजानीतोना
 पंहंस्तिहन्पते २५ नजापतेमृपतेवाकपा
 चिन्नापंभृत्वाभवितावानभृपः अजुमित्त
 शाभतोपंपुत्राणोमहन्पतेहन्मानेशरी
 ३ २० वेदाविनाशिनंजितं पएनमऊमम
 पं कपंसपुरुषपार्पकंधाः पतिहंतिकं २३
 वासंतिगीएदिपपरावित्पवनानि २४

तिनरोपराणि तप्याशरीराणि विहाय जीरणाभ्या
 न्यानि संयाति नवानि देही २२ जैनं हिंदंति शक्ता
 णि नैनं हंति पावकः न चैनं क्लेदं पंथापो न शो
 ष पतिमारातः २३ अष्टौ घोषमदाह्यो पशुके
 घोशोष्प एव च नित्यः सर्वगतः स्यात्पुनश्च लो
 पंसनातनः २४ अमृतोपमचित्तोपमवि
 कायोपमुत्तमो तस्मादेवं विदित्वै जैनो
 विदुर्महसि २५ अथ चैनं नित्यं जातं किं

वासम्यहमेतं तत्प्राप्तं महावाहो नैवं शोचिदुमहसि २६
 जातस्य हि ध्रुवो मत्पुत्रुर्वृज्यममृतस्य च तस्मा
 दपरिहर्षेण न त्वं शोचिदुमहसि २७ अथ
 कादीनि भूतानि मन्त्रमध्यानि भारत अथ
 तानि अजानेव तगकापरिदेवता २८ आश्वा
 ष्वि वत्सपतिकश्चिदेनमाश्रप्य वददति तपो
 वचायः आश्रप्य च येन मयः भू लोति

लाप्येनं वेदनं चैव कश्चित् २५ देहीनित्यम्
 वधोऽपि देहे सर्वस्य भारत तस्मात् सर्वारिणः
 तानि न त्वं शोचितुमर्हसि ३. स्वधर्ममपि चावे
 त्यनविकंपितुमर्हसि धर्मादिपुण्यदुष्कृत्य
 त एजिपस्य न विद्यते ३१ पदं प्राचीनं पदं
 स्वर्गद्वारमवावृतं सुखिनः एजिप्ताः पार्थिव
 न तेषु पुण्यमीदृशं ३२ अप्यचेत्तं मिमं धर्मसंग्रहं
 न करिष्यसि ततः स्वधर्मकीर्तिं च हित्वा पादम

नास्पसि ३३ अकीर्त्तिचापि भूतानिकपिपिष्यं
 तितेऽव्यप्रां संभावितस्य चाकीर्त्तिर्मरणादि
 तिरिच्यते ३४ भद्रादृणादु परतं अस्यंते त्वां
 महाख्याः येषां चत्वं बहुमतो भूत्वा पास्य
 सिलापवं ३५ प्रवार्मवादांश्च हस्तव
 दिष्यंतितर्कहिताः निंदंतस्तव सामान्यं त
 तोदुःखतरं बुकिं ३६ हतो वा प्राप्स्ये स्वर्गं त्रि
 त्वा वा भो ह्यसे मही अस्मादुनिषकों

हि ४

उच्चपकृतनिश्रपः ३६ सुखदुःखेसमे
कृत्वालाभालाभौजपाजपौ ततोपुष्पाय
पुष्पस्वनैवं वापमवास्पसि ३८ एषाते
भित्तितासांस्त्रेदुद्धिर्पोगेत्विमांभरु बुधा
युक्तेयपापार्पकर्मबंधं प्रहस्यसि ३९
नेहाभित्तमनाशोस्मिप्रत्यवायेऽविध्यते
स्वप्नपपस्यधर्मस्यगापतेमहत्तममात्र ४०
भवसात्तामिकावुद्धिरैकेकैकुरुजंन ॥

बहुशारवा त्वनंताश्रवुद्धपोऽभवसापिनां ४३
 पत्तिमां पुष्पितां वाचं प्रवदंस्तु विपश्चितः वेदवा
 दस्ताः पार्यनाम्यदृसीतिवादिनः ४२ का
 मात्मनः स्वर्गपराजन्मकर्मफलं प्रदां, जिज्ञा
 विशेषबहुलां भोगेभ्यर्ष्यगतिं प्रति ४३ भो
 गेभ्यर्ष्यपरात्तानां तपापहतचेतसां भव
 सायात्मिका बुद्धिः समाधौ न विधीयते ४४
 नैऋत्यनिष्पन्नानि सौम्येण रोहिणेन

न निर्दिष्टो नित्यसत्त्वस्थो निर्योगक्षेत्रात्मा
वा ४५ यावानां पण्डितानामेते सर्वतः संप्रुतो
दके तावन्न सर्वेषु देवेषु ब्राह्मणस्य विज्ञान-
तः ४६ कर्मण्येवाधिकारस्ते मा फलेषु कदा-
चन मा कर्मफलहेतुर्भूर्माते संगोस्तक-
मीणि ४७ योगस्य कुरु कर्मीणि संगं सत्ता-
धनं जप सिद्धिं सिद्धौ सौख्यं सुखं च
योग उच्यते ४८ कुरु कर्मीणि संगं सत्ता-
धनं जप सिद्धिं सिद्धौ सौख्यं सुखं च

योगाङ्गनंजय बुद्धोशरणमभिरुक्कपराः
 फलहेतवः ४५ बुद्धिपुक्तो जलतीह उमे
 सुकृतदुःकृते तस्माद्योगापपुत्रस्य योगः
 कर्मसुकोशलम् ५ कर्मजं बुद्धिपुक्तो हि
 फलं स्वका मनीषिणः जन्मबंधविनिर्मुक्तः
 पदंगदं स्यामयं ५१ पदात्ते मोहकलिलं
 बुद्धिर्मसितरिष्यति तरिष्यति रुदागंता
 निनिर्वदं श्रोतव्यं स्य भुतस्य च ५२ भुक्त

विप्रतिपद्यते यदा स्यात्सति निश्रिता समा
धावचला बुद्धिस्तदा योगमवाप्स्यसि ५३

अर्जुन उवाच स्थितज्ञस्तस्य का भाषा समा
धिस्य स केशव स्थितधीः किं प्रभाषेत किं
मासीत ब्रजेत किं ५४ श्रीभगवानुवाच

प्रजहाति यदा कामां सर्वान् पार्थ न गताम्
आत्मनेवात्मानां तु यः स्थितप्रज्ञस्तदोच्यते ५५
दुःखेषु नु दिग्गमनाः सुखेषु विगर्ह्यते

वीतरागभयजोषः स्थितधीर्मुनिरुत्तमः ५६
 यः सर्वज्ञानमिच्छेत् हस्ततत्प्राप्य भुञ्जीत भो नो
 मिन्दति न द्वेषितस्तथा प्रतिष्ठिता ५७
 पदासंहरते वापं कूर्मो गानीव सर्वज्ञः इन्द्रि
 णीन्द्रि प्रादुर्भूतस्तथा प्रतिष्ठिता ५८
 विषयाविनिवर्तते निराहारस्तदेहि नः रस
 वर्जं रसोपस्य परं दृष्टानि वर्तते ५९ यतस्तो
 त्मपि कौतं पपुरुषस्तविपश्चितः इन्द्रि
 यमावीनिहरीति प्ररति मनः ६० तानि सर्व
 वि

रिण संपन्न पुक्त आसीत मत्परः वरोहिपस्य
 द्विपाणि तस्य प्रज्ञा प्रतिष्ठिता ६२ ध्याप
 त्त विषया मुंसः संगतेषु पजामते संगस्तं
 आपन्न कामः कामशून्यो धोभि जायते ६२
 गोधा द्रवति संमोहः संमोहान् स्मृति
 विभ्रमः स्मृतिभ्रंशा बुद्धिनाशो बुद्धिना
 शोत्पद्यते ६३ रागद्वेषादिपुञ्जैस्त
 विषया विद्भिर्भ्रंशन् आत्मवर्णैर्विध

पात्मा प्रसादमधिगच्छति ६४ प्रसादे स
वर्द्धुः खानां हानिरस्वोपजायते प्रसन्न
चेतसो ह्याश्रुबुद्धिः पर्पवतिष्ठते ६५ ना
स्ति बुद्धिरणुक्ता स न वा युक्तस्य भावना
नवाभावपतः शान्तिरशान्तस्य कुतः सुखं
६६ इन्द्रियाणां हि चरतां मनो नुविधीय
ते तदस्य हरति प्रज्ञां वा युक्तां वसिवां भवति
६७ तस्माद्यस्य महाबाहो न विगृहीता निरस

वंशः इन्द्रिया रं गिदि पार्वे भस्त्रस्त्रप्रज्ञा प्र
 तिष्ठिता ६८ पाविशा सर्व भूता जंतसां
 जाग्रतिसंख्यमी पस्यां जाग्रति भूतानि
 साविशा पश्यतोर्मुनेः ६९ प्राकृष्टमानम
 च प्रतिषं समुद्रमापः प्रविशंति प्र दत्त
 तदका मा पं प्रविशंति सर्वे स जांति मा प्रो
 तिज काम कामी ७० विहाय कामायः
 सर्व मा भ्रूतिनिः स्पृहः निमर्शनि

रहंकाः सशान्तिमधिगच्छति ७१ एषा ब्राह्मी
 स्थितिः पार्ष्णेना प्राप्य विमुच्यति स्थित्वा
 स्यात्तन्नालेपि ब्रह्मनिर्वाणमप्युच्छति ७२
 इति श्रीभगवद्गीतासूपनिषत्सु ब्रह्मवि-
 द्यायोगो नवमोऽध्यायः श्रीकृष्णार्जुनसंवादे सां-
 क्षिभोगो नाम द्वितीयोऽध्यायः २ अर्जुन उवाच

इति सुभक्तप्रणमस्तु ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
ठासत्तकमेकशक्तमलकलास ॥
तीर्थपुनः अवसत्तामयलासी ॥ श्री
सेनमेताए संवत्तसत्तामेताउत्तवस
तशक्तता ॥ ३३३ ॥ गताश्रीमेताए
अवत्ता ॥ तीर्थपुनः अवसत्तामेताउत्तवस
गदमेतसत्ता ॥ ३३३ ॥ अययययय

सुधा

मः भुवः स्वः अस्मा प्रफ ८॥ एभिरंग
स्य वाः ततः जेजे सी त्पे स्य देवा रूप
प भुजं देवतं गा प्रगी छंदे गा प्रपावा
ह न विनि पोगः ॥ जेजे सी भुजं न स्य
उम लम सी धा न्ना मा सी प्रि पं देवना
मना ध छंदे व न जलम सी ॥ इत्या प्रा सं ॥
पुरो रज सी त्पे स्य वि न ल रूपि र उरु
पु रु दः पर सा सा देवता गा प्रपाव स्या वे वि
पे ॥

म २

ॐ गं गं पं पं स्पे क प दी दि प दी ल प दी च तुः
प घ सि क हि प घ से नं स्ते तु री पा प द री
ता प प दा प पु से र ज से सा व धा मा प्र प तः ॥ त तः
ॐ प्रा न रं दे दे वि ष क्ष रे व त्र वा दी नी ॥
गा प गी दं द सा मा तः व त्र णो नि न मो स्तु ते ॥
ॐ भूः भुवः स्वस्तु स वि तु र्व रे रां भ र्गो
देव स्य धी महि धी यो यो नुः प्र चो द णा त् ॥
ॐ अ नं दि स दे वा न भु वः प र्व त्ति वा

सिनी ॥ वसुः समनुः ज्ञाता गच्छ देवी
 अपेक्षया ॥ इ ॥ इति संख्या विधिस
 माप्ता ॥ शुभं मस्त ॥ रा म रा म ॥
 ओं प्राणा प्र स्वाहा ॥ ओं पाना प्र स्वाहा ॥
 ओं समा ना प्र स्वाहा ॥ ओं माना प्र स्वाहा ॥
 ओं माना प्र स्वाहा ॥ ओं प्रम तो प्रधान
 मसि स्वाहा ॥ ओं प्रम तो प्र पूर्णमसि स्वाहा ॥

गृह्यातिगृह्यगोपतत्वं गृह्यगोपतत्वं
 नृ तं ऊपं गतलसि र्द भवति मेदेवः त
 वप्रशा पत्तसुरेश्वरी ॥१॥ ओं नमो वि
 पश्यते वल्लभा भाष्यते विष्णु तेजसे ज
 गत्पविजे सुच भेशविजे कर्मदापने
 जगत्साधि शो एषो अर्घ्य श्रीसुधा
 नमः ॥ कारुण्यं नदि शो भागे कुरु

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ तस्यास्तरुणा मागेरु
 दुःखं सुखं प्रमोदं ॥ कुंकुटोपनमः ३
 अखण्डमंडलाकारं व्याप्यं जेठचराचरं ॥
 तत्पदं दर्शितं जेठः तस्मै श्रीगुरुवे नमः ॥ ३
 समुद्रमेखिते देवीपर्वतस्तनमंडले वि
 ष्णुपत्तिजमस्तुभ्यं पादसंनिधौ नमः ॥

21

ॐ मरीचिस्तु प्यतां ॥ ॐ अगिस्तु प्यतां ॥
 ॐ प्रंगिरास्तु प्यतां ॥ ॐ पुलस्तु प्यतां ॥
 ॐ पुलहस्तु प्यतां ॥ ॐ गतुस्तु प्यतां ॥
 ॐ प्रगेतास्तु प्यतां ॥ ॐ वसिष्ठस्तु प्यतां ॥
 ॐ भृगुस्तु प्यतां ॥ ॐ नारदस्तु प्यतां ॥
 इति सप्त ऋषीन् देववत् ॥ ततः ॐ सनकस्तु
 प्यतां ॥ ॐ सनंदस्तु प्यतां ॥ ॐ समास्तु प्यतां ॥
 * बृहस्पतिस्तु प्यतां ॥ ॐ विश्वामित्रस्तु प्यतां ॥
 ॐ त्रिलोक्येश्वरस्तु प्यतां ॥

ततः॥ ओं यमाय नमः॥ धर्मराजाय नमः॥
 ओं म. ल. वेनमः॥ ओं प्रंतं रियाय नमः॥
 ओं वैवश्रताय नमः॥ ओं कालाय नमः॥
 ओं सर्वभूतलक्षणाय नमः॥ ओं प्रो. पुं. रा.
 य नमः॥ ओं दध्राय नमः॥ ओं नीला
 य नमः॥ ओं प. जे. पि. ने. नमः॥ ओं वृ
 त्त. य. नमः॥ ओं वि. ज. य. नमः॥

ॐ चिगखुप्राणमः ॥ ततः प्रागंधतुमेपि
 तरइमंगुलं त्वपोकृतिमिति पितृश्रावाला
 ॐ प्रधका^{गी}शपपिता प्रमुकवर्गः राः तु
 पतामिदं जलं सत्तिलं सस्मै स्वधा ॥
 ॐ प्रध प्रमुकगो गपिता मह प्रमुकवर्ग
 राः मिदं जलं सत्तिलं सस्मै स्वधा ॥ ॐ प्र
 प प्रमुकगो गपिता मह प्रमुकवर्ग रा

सति तं सस्मे सखा ॥ ये के वा स्मत्कुले पाता
 प्रपुजा गोगि रोग म ताः ॥ लेट पंतु म पादत्तं
 वस्त्रनिः पीडनोदकं ॥ ॐ श्रीगुरु य मः ॥ य स स ध्य
 प्र योगः ॐ हूँ तं च स तं वा मी द्या त प सौ ध्य ना य त त तो रा
 जा य त त तः स म द्रो णी वः स म द्रा द णी व द धि सं व त्स रे जा य त प
 दो रा त्र णि म धि द्य वि श्व स्य मि ष तो व शी सू षी च द्र स सै य धी
 ता यू वी म

३२८५

६

श्रीलक्ष्मीदेव - विद्याभारति

विप्रभाग (महाराष्ट्र)

अवस्थापक- ए. चक्रवर्ती

पंडी कवच

५५५

आनं ॥

वालां विघांतु गायत्री मन्त्रं चतुरात्मकं ॥ रत्नां
वरदत्तपेतां मन्त्रं सूर्यधरांतया ॥ कमंडलुध
रां देवी हंसवाहनसंस्थितां ॥ वल्लारुणी वल्ल
देवतां वल्ललोकनिवासिनी ॥ मंत्रं रत्नावा
हं देवी गायत्री सूर्य मंडलात् ॥ इति प्रात
र्गायत्री आनं ॥

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॐ नमः श्रीगणेशाय
यैशतानीकोऽवाच यद्गुह्यं परमं लो
के सर्वरक्षाकरं नृणां सः यनकस्य
निद्राख्यातं तन्मे वृद्धिपितामहः
श्रीव्रजोवाच अस्ति गुह्यं तं मे वि
दुः सर्वभूतोपकारकम् देव्यास्तु
नमः पुनर्यत्तं शृणु वमहामु

ने २ प्रथमं शैलपुत्रीचद्वितीयं व
 वस्त्राचारिणी तृतीयं वस्त्रधरे
 तिकुशांडेति चतुर्थकम् ३ पंच
 मंस्कंदमातेति षष्ठं कात्यायनीति
 च सप्तमं कालरात्रीचमहागोरी
 तिचाष्टमं ४ नवमं शिवदूतीच
 नवदुर्गाप्रकीर्तिताः ५ उक्तान्येता

निनामानिब्रह्मरोचमहात्मना ५
स्रग्निनादह्यमानं तुश्वुमध्येगते
दशो विषयेदुःखेनैवभयर्तोश
दशोऽवताः ६ ज्ञेयंजायतेकिंचि
दस्युन्नदशाशोके नापदास्तस्य
पश्यन्तिशोकदुःखक्षयंकरि ७
अक्षुभनयास्मान्नृजंतेसांति

प्रजायते प्रेतसंस्थानुचामुराडा
 वाराहीमहिषासना ८ एंडीग
 जसमारुठवैसवीगरुडासन।
 मोहेश्वरीवषारुठकोमारीसि
 रुवाहुनी ९ ब्राह्मीसंस्काररु
 ठशर्वाद्याष्टैः प्रजातरः लक्ष्मी
 द्यासनादेवीपद्मरुस्तारुदिप्रिय १०

स्वेतरूपमपि देवी ईश्वरी वषवा रुनी ॥
 एतास्तामातरः सर्वाः सर्वयोगसमन्वि
 ता ११ नानाभरदाशोभाद्यानाना
 नानाप्रशोभिताः दृश्यंते रथमारु
 णादेव्याः क्रोधसमाकुला १२ शंख
 चक्रगदाशक्तिरुच्चमुशालायुधं
 खेटकं तोमरं चैव परशुं पाशमे

[illegible]

तथा ऐवं दशदिशो रक्षेच्चामुद्राश
 ववाहनी १८ जयाममाग्रतः पातु वि
 यया पातु पृथतः स्रजिता नामपा
 र्श्वे तु दक्षिणे चोपराजिता २ विद्या
 मेद्योतिनी रक्षेदुमा मृद्विवारिणी ॥
 मालाधरिललाटे तु भ्रुवोदरे च श
 खिनी २१ त्रिनेत्रा च श्रुवोदरे च
 जमघटा च नाशिके शंखिनी च २२ विद्या

मध्ये श्रेष्ठोद्धारवासिनी २२ कपोले
 कालिकारक्षेत्कर्म्ममूले तु शांकरी
 नशिकायां सुगंधाच उत्तरे षेच चष्मि
 का २३ म्रधरे चामत्तक लज्जि ह्ना
 याच सरश्चती दंतारक्षतु कोमा
 गी कंठ मध्ये तु चं शिउ का २४ घंटी
 कां चित्र घंटा च मरुमाया च तालुके

कामाक्षाचिबुकंदसेद्वचमेसर्वसंगल २५
 ग्रीवायाभद्रकालीचपष्टवंशोधनुर्द्ध
 री नीलग्रीवावरुःकंठेनलिकं
 नलकुवरी २६ स्कंधयोःखाड्ढेनी
 रक्षेद्वाहूमेवजुधारणी हस्तयोर्द
 शिउनीरक्षेदं विकानांगुलतथा ३
 नखान्प्रलेख्यरीरक्षेत्कुक्षोरक्षेन्नु

लेखरी स्तनौ रक्षे महां देवी मनःशोक
 विनाशिना २९ हृदये ललितो देवी उद
 रं मूलधारिणी नामोच्च कामिनी
 रणे सुहृदगुह्येश्वरी तथा २९ पूतना
 कामिकामेय्य गुह्यमरिष्य वारुणी
 कद्योपगवती रक्षे जानुनी विंध्य वा
 सिनी ३० जंघेन रुक्मा रक्षे सर्वका

मप्रदयिनी गुल्फयोर्नारसिंहीचपा
 दपठेमितौजसी ३१ पाटांगुलीषु
 श्रीरक्षेत्पादधस्थलवासिनी दंष्ट्रा
 कराहिनीरक्षेत्केशंश्चैवोद्वेदिनी ३२
 रोमकूपेषुकोमारीत्वचंवागीश्वरीतथा
 रक्तमज्जावसासांस्तान्यस्थिमेदांसिपार्श्व
 ती ३३ ग्रीवादिगालरात्रिश्चचिन्चमुकु

टेष्वरी पद्मावतीपद्मकोशेकफेचूडाम
 दिशस्तथा ३४ ज्वालासुरवीनरवज्वाला
 समेद्यासर्वन्धिषु शुक्रं ब्रह्माणिमैर
 धेक्ष्यां धनेश्वरी तथा ३५ मरुका
 रसनेनो बुद्धिरक्षमेधर्मधारणी प्राणा
 पानो तथा ३६ ज्ञानसुदानं च स मानकं ३६
 वज्ररुक्ता च मेरुधेत्प्राणा कल्पं च शोभने
 रसेरुपचगंधे च द्रव्ये च योगिनी ३७

सत्वं रजस्तमिमेव रक्षेन्ना रायणी सदा
 आप्रदक्षतु वाराही धर्मरक्षतु वैष्णवी ३५
 यशः कीर्तिः चलक्ष्मी च धनं विद्या च चक्रणी
 गोत्रमिन्द्राणि मे रक्षेत्पशून् मे रक्ष चंडिके
 ३२ पुत्रान् रक्षेन्महा लक्ष्मी भार्या रक्षतु
 मे रवी पंथानं सुपेथा रक्षेन्मार्गं मे
 करी तथा ४० राजद्वारे स रु लक्ष्मी विज
 या सर्वतः स्थिता रक्षा दीननुपस्थानं

वर्जितं कवचेन तु ४१ तत्सर्वं रक्ष मे देव
 जयंती पापनाशिनी पदमेकं नराधेन
 यदधि धुममात्मनः ४२ कवचेना
 ब्रह्मो निर्ययत्रयैव गच्छतिः तत्र न
 नार्थं लाभश्च विजयः सर्वकामिकः
 ४३ यं यंचिंतयते कामं तं तं प्राप्नोति
 निश्चितं पदमैश्वर्यमनलं प्राप्य

तेभूतलेपुमान् ४४ निर्भयोजायतेम
 न्नः संग्रामेष्वपराजितः त्रैलोक्यतुम
 वेत्पूज्यः कवचेनातृतः पुमान् ४५ ई
 रं देव्या कवचं देवानामपि दुर्लभं यः
 पठेत्प्रातस्तिस्रिंशं त्रिंशं श्रद्धापांति
 तः ४६ देवीकलाभतेतस्य त्रैलोक्यवि
 पराजितः जीतेद्वयं न सागरमल्प

मृत्युविवर्जितः ४७ नश्यतिमाधयः स
नैलनाविस्फोटकादयः स्यावरंजंमं
पिकुत्रिसंचापियाद्वं ४८ अभिचारिणि
सत्रादिमंत्रयंत्रादिभूतले भूचरस्ते
चरन्तिवकुलजाश्रयेदेशिकाः ४९
एषाकुलजामालाडादिनीशाकिनी
या अतस्तिचरन्तिराडादि

शिवलाः ५० गरुडतपिशचाज्जयक्षगं
 धर्वराक्षसाः ब्रह्मराक्षसवेतानाः कूर्मा
 उभैरवादयः ५१ नश्यन्तिदर्शनात्स्यक
 वचस्वः ५२ स्थिते मानेनान्तिर्भवेद्गुण
 निजोवद्विकरं परं ५२ यशसावर्द्धनेनो
 न्निर्दिष्टं पण्डितम् ५३ जपेत्सप्तशतीं
 नववचनं नित्यं ५३ यावद्भूमिदलं

धत्ते स शैलवनवानन तत्त्वोत्तिष्ठति मेदि
नां जय कर्तुं श्रुतं ततिः ५४ देहोति परम्
स्यान्त्यासुरैरपि दुर्लभं प्राप्नोति पु
रुषो नित्यं स ह्यमायाप्रदः ५५
तिग्मैरुदिरुद्विग्नविशचितं देहः ५६
वचनं स पदं ५७ यि रुचाच ॥ श्री ॥